

**BORMLA FIL-GWERRA - Sensiela MARIO ATTARD
IL-MILIED 1940**

Il-Kurja Arċiveskovili ħarġet cirkulari fejn fiha l-kappillani kienu nfirmati li ma setgħux jagħmlu l-quddiesa ta' nofs il-lejl f'lejlet il-Milied. Charles J. Boffa f'*The Second Great Siege — Malta 1940-43* (p. 32) jikteb li l-Milied ta' din is-sena kien iċċelebrat wara nofs inhar. Is-servizzi reliġjuzi kien spicċaw sa madwar siegħa qabel beda l-hin tal-blackout.

Joseph Micallef f'*When Malta Stood Alone* (p. 57) jikteb li f'dan l-ewwel Milied fil-gwerra, il-quddiesa kellha tintesa. B'dankollu, f'hafna mill-knejjes kienet iċċelebrata l-liturgija wara nofs inhar f'lejlet il-Milied.

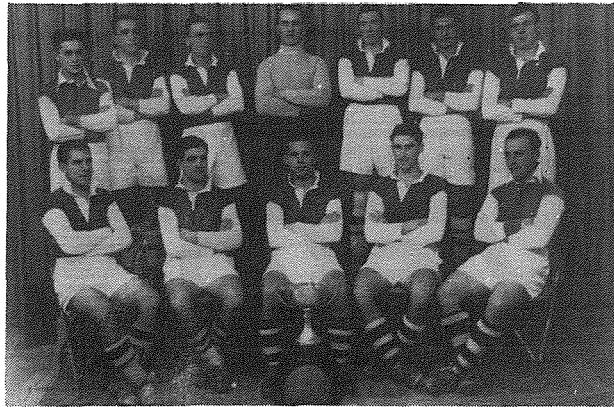
Naraw x'inkiteb fil-log-book fil-ġurnata ta' l-24 ta' Dicembru, 1940, li minnu kien inkarigat Joseph Storace:

"Ir-Rev. Dun C. Spiteri wasal fil-5.30 p.m. biex iqarrar lin-nies fis-Ċentru (tal-ARP). Matul il-ġurnata n-nies qaqħdu jaadd fu l-kappella u l-bqija tal-post (i.e. Il-Konservatorju ta' San Gużepp, Bormla fejn kellha ssir l-ikla). Fl-ikla ta' dak inhar fil-ġħaxja sar trattament specjalji bil-birra, pastizzi u ġelu. Dan sar fil-11.00 p.m."

Fil-waqt li nhar il-Milied ...

"Il-Milied kien iċċelebrat fil-kappella tagħna bil-quddiesa u bi tqarbina u l-benedizzjoni. Matul il-ġurnata n-nies qaqħdet tifrah, tkanta u ddoqq strumenti tal-kordi. Wara nofs inhar tliet skwadri thallew imorru t-Talkies fl-4.00 p.m. u tliet oħra marru fis-6.00 p.m."

Ta' min isemmi li x-xeltrijiet kienu mżejna bil-fustuni u l-bnadar. F'dak il-Milied ukoll l-MFA organizzat turnament bejn timiġiet Maltin u oħra regiementali. It-timiġiet Maltin kienu s-S. George's (ta' Bormla) it-Tigers (tal-Furjana), Valletta F.C. u Sliema Wanderers.

Is-St. George's F.C. fl-1939-40.

Kull tim kellu jitla' bil-polza biex jilgħab kontra r-Royal Engineers, RMA, Dorsets jew l-RAF. Il-poloz ittellgħu nhar il-Hadd 22 ta' Diċembru, 1940, fejn it-tim ta' Bormla lagħab ma' l-RMA fil-Hadd ta' wara.

F'dan it-turnament setgħu jilgħabu plejers li fl-istaġġun 1939/40 kienu ghadhom jiffurmaw parti mit-tim tagħihom. Setgħu jurreġistrav u jilagħibu plejers li t-tim tagħihom ma kienx se jilgħab fit-turnament.

Nixtieq nagħħaq din is-sensiela b'referenza għad-daqqa tal-qniepen. Il-qniepen ta' Bormla daqqew min jaf kemm drabi biex jindikaw li l-perikli tal-air-raids kienu għaddew (*all clear*) u min jaf kemm daqqew moti newwieha għall-mejtin. Iżda gew żmenijiet isbaħha meta setgħu jdoqqu 'bla riedni' ta' xejn u b'ferħ tal-biki li ma jitwemminx, speċjalment nhar l-Erbgħha, 8 ta' Settembru, 1943 meta thabbret li l-Italja ċediet.

Dan li gej kien fil-kument editorjali ta' *The Times of Malta*, tal-Hasni 9 ta' Settembru, 1943: "il-qniepen tat-Tliet Ibljet qatt mirbuha tal-Birgu, ta' Bormla u ta' l-Isla kienu qed idoqqu moti ferrieħha sabiex jiċċelebraw ir-rebħha tal-1565 x'hin thabbret l-ahbar li l-Italja kienet ċediet mingħajr ebda kundizzjoni".

Mill-Pinna ta' L-Arcipriet

**MARIJA IMMAKULATA
THARISNA DEJJEM**

Aħna persważi mill-ħarsien ta' OMMNA MARIJA IMMAKULATA u għalhekk għażilna bħala motto għal din is-sena: MARIJA IMMAKULATA THARISNA DEJJEM.

Dan il-ħarsien mhux frott ta' immaġinazzjoni, fanatiżmu jew xewqat fiergħa. Marija Ommna, li hija l-ewwel nisranja ghax għexet l-ewwel wahda l-valuri ta' l-Evangelju, qiegħdet lil Gesù bhala l-pedament sod ta' hajjitha. Issa li qiegħda tgawdi fejn binha Gesù għandha l-missjoni li tharisa u tieku īsiebna sakemm aħna hawn fid-din. Hekk taqdi l-missjoni ta' Omm tagħna.

Kull wieħed u waħda minnha għandu l-istorja tiegħu tal-Mumenti diffiċċi ta' hajjitna meta sibna l-ħarsien tal-Madonna ta' għajnejha kbira. Iċ-ċelebrazzjonijiet li qed nagħmlu din is-sena f'għeluq il-50 sena mit-TMIEM TAL-GWERRA u l-PELEGRINAGħ minn Birkirkara sa Bormla fid-19 ta' Novembru, 1944, huma turija ta' dan il-ħarsien tal-Madonna fuqna. Kolloks kien juri li l-knisja parrokkjali tagħna kellha tigħġarraf fil-Gwerra u dan nis-sel biża' u ansjetà fil-stit nies li baqgħu joqogħdu Bormla; iżda rrikorrejna lejn Marija u tħlabna l-ħarsien tagħha u s-Santwarju baqa' shiħ b'għaqeb ta' kulhadd.

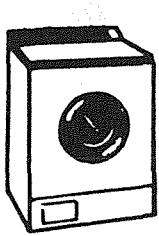
Tista' tgħid li mhemma l-id t'Alla f'dan?

Tista' tiddubita mill-ħarsien qawwi ta' Marija?

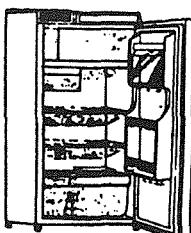
Għalhekk il-Bormliżi ferħu, talbu, kantaw, ingħaqdu u mxew f'mixja twila li kienet aktar talba ta' ringrażżamento minn kull haġa oħra, dak inhar tad-19 ta' Novembru, 1944.

Iċ-ċelebrazzjonijiet li qed nagħlqu f'din il-Festa tal-Kunċizzjoni jridu jipperswaduna aktar mill-ħarsien qawwi ta' Marija. Hi tista' kollox bit-talb tagħha għal-l-ġħadha. Gesu Binha ma jidher il-ġuġi minn dak li titolbu. Inkunu cċelebrazjona ġ-ċinkwantinarju sewwa jekk nipperswadu ruħna dejjem aktar li MARIJA IMMAKULATA THARISNA DEJJEM.

MR. CHICOS

**FRIDGES &
WASHING
MACHINES
REPAIRER**

TEL: 878387

60, MATTY GRIMA STR., COSPICUA